

[Socialministeren]

Regeringen er kommet langt med udmøntningen af en aktiv linje i forhold til de mange offentligt forsørgede. Vi har gjort det i samarbejde med mange af Folketingets partier, og vi vil fortsætte den linje.

Derimod vil vi ikke kaste os ud i forhastede beslutninger og slet ikke, fordi den offentlige debat pludselig får en skæv drejning, fordi der kommer en undersøgelse, der kan udlægges på den måde, at overførselsindkomsterne går i de gamle lommer. Men jeg er enig i, at så længe overførselsindkomsterne er så store, som de er, er det nødvendigt med en stadig prioritering. Det er derfor godt, at der kommer en debat om spørgsmålet.

Nu kom der en meget omdiskuteret rapport, som Kommunernes Landsforening har offentliggjort. Jeg kan godt forstå, at formanden for Kommunernes Landsforening, Thorkild Simonsen, på baggrund af den og de problemer, mange kommuner har med at yde den fornødne service til f.eks. vore gamle, ønsker, at ydelserne bliver målrettet noget bedre, at de bliver koncentreret hos de svagest stillede familier, samt at velstillede familier i stedet opmuntres til at dække sig ind med supplerende forsikringsordninger. På den måde håber man at frigøre ressourcerne til en mere intensiv indsats til gavn for de dårligst stillede.

Jeg vil da gerne gøre opmærksom på, at der er forskel på, hvilke ydelser velstillede og dårligt stillede får i dagens Danmark. Ifølge KL's rapport går over 70 pct. af udgifterne til kontanthjælp, boligstøtte og førtidspension til husstande i den dårligst stillede femtedel af befolkningen. Omvendt går næsten 2/3 af udgifterne til børneydelser og mere end 1/3 af udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge til den bedrestillede halvdel. For ydelser, der er afhængige af husstandenes indtægter, f.eks. kontanthjælp og boligstøtte, er det meget karakteristisk, at de altovervejende gives til de dårligst stillede.

Når vi derimod ser på de ydelser, der gives uden hensyn til indkomstforhold, f.eks. børneydelser, eller gives som erstatning for en tidligere indkomst efter forsikringsmæssige principper, f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, er virkningen en anden. De ydelser går hyppigere til veletablerede husstande, hvor mindst én person er erhvervsaktiv.

Den forskel i ydelserne, fordelingen, skal ses i sammenhæng med forskelle i ydelsernes ka-

rakter. Kontanthjælp og boligstøtte er sociale ydelser, målrettet mod familier uden eller med lave indkomster. Børnefamilieydelsen er ikke en social ydelse, men er led i en overordnet børnepolitik, der sikrer ligestilling mellem familier med og uden børn, og arbejdsløshedsdagpengene er en forsikringsordning forbeholdt de erhvervsaktive. KL ønsker med sin rapport at sætte spørgsmålstegn ved den måde, vi fordeler visse overførselsindkomster på, men jeg betragter ikke en skærpet indtægtsregulering som en realistisk metode til at sikre, at kun de, der har behov, modtager offentlige ydelser.

Vi må ikke bryde med princippet om at behandle den enkelte borger som et selvstændigt individ. Det gør vi, hvis vi gør udbetalingerne afhængige af familiens eller husstandens indtægt. Det ville f.eks. betyde, at vi skal gøre forskel mellem dem, der enten er gift eller samlevende med en erhvervsaktiv, og dem, der bor alene. En sådan ulige behandling af gifte eller samboende i forhold til enlige vil spænde ben for vores bestræbelser på at give alle mennesker de bedste muligheder for at bringe sig ud af den offentlige forsørgelse.

Den opfattelse har Folketinget ved flere lejligheder bekræftet, bl.a. da man indførte den faste revalideringsydelse, som blev gjort uafhængig af en eventuel ægtefælles indkomst. Man vurderede, at man på den måde sikrede det størst mulige økonomiske incitament til at udnytte revalideringsmulighederne.

Udviklingen i samfundet går i retning af større vægt på individuelle, personlige rettigheder, og jeg tror ikke, at sociallovgivningen bør trække i den modsatte retning.

Hvis vi skærper indtægtsreguleringen, må vi have flere aftrapningskalaer og større aftrapningsprocenter. Jamen så forværrer vi netop de samspilsproblemer, som der i Folketinget er bred politisk tilslutning til at vi skal have gjort mindre. Samspilsproblemer skaber nemlig fattigdomsfælder. Det sker, fordi en hurtig aftrapning af de sociale ydelser i takt med stigende indkomst gør det svært for folk at bringe sig ud af den offentlige forsørgelse.

Millimeterretfærdighed må ikke berøve folk viljen til at klare sig selv. Regeringen kan derfor ikke gå ind for øget indkomstregulering af overførselsindkomsterne i forhold til familiens eller husstandens indtægter. Det er ikke en farbar vej at målrette de sociale udgifter på. Vi må